

ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ

SIFIR ATIK YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı, Şırnak Üniversitesi birimlerinde eğitim, öğretim, araştırma, üretim ve hizmet faaliyetleri sonucunda oluşan atıkların, üretildikleri yerlerde geri dönüşüm türlerine göre ayrı ayrı toplanmasına, toplanan atıkların güvenli bir şekilde geçici olarak depolanmasına, Üniversite dışına taşınması, mümkünse öncelikli olarak geri dönüşüm tesislerinde yeniden kullanılabilir ürüne dönüştürülmesine veya yeni ürüne dönüştürülmesi mümkün olmayan atıkların bertaraf edilmesinin sağlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge, Şırnak Üniversitesi birimlerinde kullanım veya tüketim sonucunda ortaya çıkan kimyasal, tıbbi, biyolojik ve radyoaktif atıklar öncelikli olmak üzere, her türlü atığın, üretiminden geri dönüşümüne veya nihai bertaraf edilmesine kadar tüm süreçleri, bu kapsamda görevlendirilen komisyon ve görevlilerin görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma şekline ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönerge, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve 12.07.2019 tarih ve 30829 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sıfır Atık Yönetmeliği hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönergede geçen;

a) **Atık:** Üniversitede kullanım sonucu tüketilemeyen veya kullanma olanağı kalmayan kimyasal, tıbbi, biyolojik, radyoaktif, elektronik ve benzeri atıklar öncelikli olmak üzere eğitim-öğretim/üretim, hizmet birimlerinde ve araştırma laboratuvarlarında oluşan atıklar ile kullanım veya tüketim sonucu doğaya bırakılacağı öngörülen her türlü atığı,

b) **Birim:** Rektörlük eğitim birimlerini ve idari birimleri ile araştırma ve uygulama merkezlerini,

c) **Birim sıfır atık sorumlusu:** Akademik birimlerde Dekan veya Müdürün görevlendireceği yardımcısını; Rektörlük idari birimlerinde, Üniversite Atık Yönetimi Koordinatörünü,

ç) **Daire Başkanlığı:** Yapı İşleri Teknik Daire Başkanlığını,

d) **Kurul:** Şırnak Üniversitesi Sıfır Atık Yönetim Kurulunu,

e) **Rektör:** Şırnak Üniversitesi Rektörünü

f) **Üniversite:** Şırnak Üniversitesini,

g) **Üst yönetici:** Birim teşkilat yapısında en üstte yer alan (Üniversitenin rektör, akademik birimlerin dekan ya da müdür, rektörlük idari birimlerin genel sekreter, daire başkanı) yöneticiyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Genel ilkeler

MADDE 5 – (1) 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna bağlı olarak çıkartılan yasal mevzuatlar ile uluslararası kabul görmüş atık düzenlemelerinin Üniversite de uygulanmasını sağlamak.

(2) Üniversite birimlerinde zorunlu olmadıkça atık üretilmemesi için en yüksek seviyede önleyici tedbirler alınmasını sağlamak.

(3) Üniversitede oluşan atıkların, mümkünse kullanılabilir ürüne dönüştürülmesini, dönüştürülmesi mümkün olmayan atıkların, insan sağlığına ve çevreye yönelik zararlı etkisini en aza indirecek şekilde saklanmasını veya bertaraf edilmesini sağlamak.

(4) Üniversite personeli ile öğrencilerin, Üniversite içindeki ve dışındaki yaşamlarında sıfır atık bilincine sahip olmalarını sağlamak.

(5) Üniversite birimlerinde sıfır atık sorumlularını ve görevlerini belirlemek.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sıfır Atık Yönetimi İşlemleri

Üniversite Sıfır Atık Yönetim Kurulu ve görevleri

MADDE 6 – (1) Üniversite Sıfır Atık Yönetim Kurulu; Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığının bağlı olduğu Rektör Yardımcısının başkanlığında, Üniversite Sıfır Atık Yönetimi Koordinatörü, Üniversite Genel Sekreteri, Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanı, İdari ve Mali İşler Daire Başkanı, Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanı ile bir Koordinatör Yardımcısından oluşur.

(2) Üniversitenin sorumluluk ve yetki alanı içinde eğitim, öğretim, araştırma, üretim ve hizmet faaliyetleri sonucu oluşan atıkların; üretildikleri yerlerde ayrı ayrı toplanması, güvenli bir şekilde geçici bir yerde depolanması, taşınması ve nihai bertaraf edilmesinin sağlanmasına ilişkin tüm süreçlerde birimlerin çalışmalarının eş güdüm içerisinde yürütülmesinden, ilgili Kanun ve yürürlükte bulunan yasal mevzuatın doğru ve etkin bir şekilde uygulanmasından sorumludur. Kurul bu görevini Üniversite Atık Yönetimi Koordinatörü aracılığıyla yerine getirir.

(3) Kurul, olağan toplantılarını ekim veya kasım ayları içerisinde yapar. Başkan gerek görülmesi halinde Kurulu veya birim atık sorumlularını olağanüstü toplantıya çağırabilir.

(4) Kurulun görev ve yetkileri şunlardır;

a) 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna bağlı olarak çıkarılan yasal mevzuat ile uluslararası kabul görmüş atık düzenlemelerinin Üniversitede uygulanmasını, bu Yönergenin yürütülmesini ve yürütme esnasında karşılaşılan sorunların saptanmasını, sorunların çözüm önerilerinin üretilmesini ve bu Yönergenin uygulama esaslarını belirlemek,

b) Bu Yönerge kapsamına giren güncel yasal mevzuatı takip etmek ve Üniversitede uygulanmasını sağlamak,

c) Üniversite sıfır atık yönetim planını onaylamak, Birimlerin kendi sıfır atık yönetim planlarını hazırlamalarını sağlamak ve bu planların uygulanmasını ve güncellenmesi takip etmek,

ç) Sıfır atık konusunda birimlerde eğitimler ve bilgilendirme toplantıları organize etmek,

d) Gerekli hallerde Üniversite birimlerinde oluşan atıklar ile Üniversite sıfır atık yönetimi konularında üst yönetime ve birimlere bilgi, teknik destek ve danışmanlık hizmeti vermek,

e) Sıfır atık konusunda Rektör adına birimlerde denetimler yapmak veya yaptırmak,

f) İlgili Kanun ve yürürlükte bulunan atık mevzuatındaki değişiklikleri izlemek ve birimlere uygulamayı aktarmak,

g) Rektörün verdiği diğer görevleri yerine getirmek.

Sıfır Atık Danışma Kurulu ve görevleri

MADDE 8 – (1) Sıfır Atık Danışma Kurulu; Kurulun önerisi ve Rektörlük onayı ile Üniversite içinden ya da dışından belirlenen, konu ile ilgili uzman beş üyeden oluşur. Sıfır Atık Danışma Kurulu üyelerinin görev süresi, istifa edinceye kadar veya yerine yeni üye atanıncaya kadar devam eder.

(2) Sıfır Atık Danışma Kurulunun görevleri şunlardır;

- a) Üniversitenin sıfır atık yönetim planının ve atık politikasının güncel yasal mevzuat çerçevesinde yürütülmesi için gerekli tavsiyelerde ve danışmanlık hizmetlerinde bulunmak.
- b) Üniversite adına kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektörde sıfır atık yönetimi konusunda incelemelerde bulunmak ve inceleme sonucunu rapor halinde Sıfır Atık Yönetimi Koordinatörüne sunmak,
- c) Birim üst yöneticileri ile sıfır atık sürecinden sorumlu komisyon veya kişilerin talep etmesi durumunda, Yönerge kapsamına giren konular hakkında danışmanlık hizmeti vermek.

Üniversite Sıfır Atık Yönetimi Koordinatörü ve görevleri

MADDE 9 – (1) Üniversite Sıfır Atık Yönetimi Koordinatörlüğü, Rektörlüğe bağlı olarak oluşturulan ve Üniversitenin sıfır atık yönetim sisteminin uygulamasıyla ilgili her türlü sürecin koordine edildiği birimdir. Üniversite Sıfır Atık Yönetimi Koordinatörü, Rektör tarafından Üniversite öğretim üyeleri arasından görevlendirilir. Koordinatörün görev süresi, yeni koordinatörün atanmasıyla veya istifa etmesiyle sona erer.

(2) Koordinatörün önerisi ile Rektör tarafından, Üniversitenin öğretim elemanları veya idari personeli arasından en çok iki kişi Koordinatör Yardımcısı olarak görevlendirilebilir. Koordinatörün görevi sona erdiğinde, yardımcılarının da görev süresi sona erer.

(3) Koordinatörün görevleri şunlardır;

- a) Rektörün ve Kurulun aldığı kararları yerine getirmek ve takip etmek,
- b) Sıfır atık yönetimiyle ilgili yasal mevzuatın Üniversitede uygulanmasını sağlamak,
- c) Üniversite sıfır atık yönetimi planlarını hazırlamak ve Kurulun onayına sunmak,
- ç) Yürürlükte bulunan sıfır atık yönetim planı hakkında Kurula periyodik aralıklarla bilgi vermek,
- d) Kurula, sıfır atık yönetimiyle ilgili önerilerde bulunmak,
- e) Kurum içi bilgilendirme ve farkındalık oluşturma eğitimleri düzenlemek,

- f) Ocak ayı sonuna kadar Üniversite yılsonu sıfır atık yönetimi raporunu hazırlamak ve Kurulun onayına sunmak,
- g) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Şırnak Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektörlerle gerekli koordinasyonu sağlamak,
- ğ) Sıfır atık yönetimi ile ilgili ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip etmek ve Üniversitede uygulanmasını sağlamak,
- h) Atıkların, kurum içinde veya dışında atık toplama ve geri dönüşüm tesislerine teslim edilmesini ve mümkünse kullanılabilir ürüne dönüştürülmesini sağlamak,
- ı) Rektörün ve Kurulun verdiği diğer görevleri yerine getirmek.
- d) Kurulu toplantıya çağırarak, toplantı gündem maddelerini belirlemek ve toplantılarda raportör görevini yerine getirmek,

Üniversite Sıfır Atık Yönetimi Birimi ve görevleri

MADDE 10 – (1) Üniversite Sıfır Atık Yönetimi Birimi, sıfır atık sistemin yürütme görevini yerine getirir ve Üniversite Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı bünyesindedir. Daire Başkanlığı, görev alanına giren işleri, oluşturulacak bir komisyonla gerçekleştirir. Komisyonun üye sayısı ve komisyonda görev alacak personelin özellikleri Kurul tarafından belirlenir. Komisyonun üyeleri, Kurulun önereceği adaylar arasından Rektör tarafından atanır. Komisyon üyelerinin görev süresi, istifa edinceye kadar veya yerine yeni üye atanıncaya kadar devam eder.

(2) Sıfır Atık Yönetimi Biriminin görevleri şunlardır;

- a) Kurulun ve Koordinatörlüğünün görev alanına giren işlerin takibini yapmak,
- b) Koordinatör ile birlikte yıllık ve yıllara ait üniversite sıfır atık yönetimi planları ile bunlara bağlı çalışma takvimini hazırlamak ve Kurulun onayına sunmak,
- c) Üniversite sıfır atık yönetim planının altı ay periyodik aralıklarla takibini yapmak ve Koordinatöre sunmak,
- ç) Kurulun toplantı kararlarını yayımlamak ve kararların uygulanmasını takip etmek,
- d) Birimlerin Sıfır Atık Komisyonu sorumlularını toplantıya çağırarak,
- e) Sıfır atık yönetimi süreçlerinde görev alan tüm birimlerin, komisyonların ve personelin düzenli ve etkin çalışması için gerekli koordinasyonu sağlamak,
- f) Üretilen atıklarla ilgili kayıtların tutulması, uluslararası kabul görmüş standartlara uygun olarak ambalajlanması ve etiketlenmesini yapmak/yaptırmak,
- g) Atıkların üretim yerinde saklanması/depolanmasında iş ve çevre güvenliğini sağlamak,

ğ) Atıkların kurum dışına nakillerini sağlamak,

h) Sıfır Atık Yönetimi Koordinatörünün verdiği görevleri yerine getirmek.

Akademik Birim Sıfır Atık Komisyonu ve görevleri

MADDE 11 – (1) Birim üst yöneticisi, birimin atıklarıyla ilgili olarak Birim Sıfır Atık Komisyonu oluşturur. Birim Sıfır Atık Komisyonu akademik birimlerde Dekan veya Müdürün görevlendireceği bir yardımcısının başkanlığında, birim sekreteri, varsa bina bakım sorumlusu, bölüm başkanları, laboratuvar sorumluları ve taşınır sorumlularından; uygulama araştırma merkezlerinde ise merkez müdürü, müdür yardımcıları, taşınır sorumluları ve ilgili personelden oluşur.

(2) Akademik Birim Sıfır Atık Komisyonunun görevleri şunlardır;

a) Üniversite Sıfır Atık Yönergesini işlevsel bir şekilde yürütmek,

b) Birim sıfır atık yönetim planlarını hazırlanmak,

c) Sıfır atık yönetimi ile ilgili birimin ihtiyaçlarını belirlemek ve ihtiyaçların karşılanmasını sağlamak,

ç) Sıfır atık beyan formlarını bağlı birimlerden toplayarak atık kayıtlarını tutmak ve bilgileri düzenli olarak Daire Başkanlığına iletmek,

d) Birimde sıfır atık oluşturma potansiyeli olan faaliyetleri belirlemek, takip etmek ve sıfır atık üretimini engelleyici tedbirler almak, birim atık denetimleri yaptırmak,

e) Atıkların, insan sağlığı ve çevreye yönelik zararlı etkisini giderecek veya en aza indirecek şekilde, uygun biçimde ambalajlanmasını ve etiketlenmesini sağlamak ve atık üretimini en az düzeye indirecek gerekli tedbirleri almak/aldırmak,

f) Birim içinde oluşan atıkları, birim üst yöneticisinin tahsis ettiği bir alanda, bu Yönerge hükümlerine uygun bir şekilde geçici olarak saklamak veya depolamak. Periyodik aralıklarla atıkların Rektörlük tarafından belirlenen atık toplama depolarına taşınmasını sağlamak ve bu işlemlere ilişkin kayıtları tutmak,

g) Atık toplama tarihleri de dahil olmak üzere, Yönergede öngörülen sıfır atık yönetimine ilişkin kararları birim personeli ile öğrencilere ve diğer ilgililere duyurmak,

ğ) Üniversitede sıfır atık bilincinin yerleşmesi için birim personeli ve öğrencilerine yönelik periyodik aralıklarla gerekli bilgilendirmeleri yapmak ve eğitimler düzenlemek,

h) Üniversite Sıfır Atık Yönetim Kurulunun kararlarını uygulamak, Üniversite Sıfır Atık Yönetimi Komisyonunun birimde yaptığı denetimlerde her türlü desteği sağlamak.

Rektörlük İdari Birimleri Sıfır Atık Komisyonu ve görevleri

MADDE 12 – (1) Rektörlük idari birimleri, Rektörlük merkez teşkilatında yer alan ve genel sekreterliğe bağlı birimlerdir. Rektörlük Sıfır Atık Komisyonu; Üniversite Sıfır Atık Koordinatörü başkanlığında, koordinatör yardımcıları, daire başkanları, hukuk müşaviri ve diğer birim temsilcilerinden oluşur.

(2) Rektörlük Sıfır Atık Komisyonunun görevleri şunlardır;

- a) Üniversite Sıfır Atık Yönergesini işlevsel bir şekilde yürütmek,
- b) Rektörlük idari birimleri sıfır atık yönetim planlarını hazırlanmak,
- c) Sıfır atık yönetimi ile ilgili olarak idari birimlerin ihtiyaçlarını belirlemek ve ihtiyaçların karşılanmasını sağlamak,
- ç) Atık beyan formlarını bağlı birimlerden toplayarak atık kayıtlarını tutmak ve bilgileri düzenli olarak Daire Başkanlığına iletmek,
- d) Rektörlük idari birimlerinde sıfır atık oluşturma potansiyeli olan faaliyetleri belirlemek, takip etmek ve atık üretimini engelleyici tedbirler almak, birim atık denetimleri yaptırmak,
- e) Atıkların insan sağlığı ve çevreye yönelik zararlı etkisini giderecek veya en aza indirecek şekilde, uygun biçimde ambalajlanmasını ve etiketlenmesini sağlamak ve atık üretimini en az düzeye indirecek gerekli tedbirleri almak/aldırmak,
- f) Atıkların birimde toplanmasını, geçici depolanmasını ve Rektörlük tarafından belirlenen atık toplama depolarına taşınmasını sağlamak ve bu işlemlere ilişkin kayıtları tutmak,
- g) Atık toplama tarihleri de dahil olmak üzere Yönergede öngörülen sıfır atık yönetimine ilişkin kararları birim Rektörlük idari personeline duyurmak,
- ğ) Rektörlük idari personeline yönelik, Üniversitede sıfır atık bilincinin yerleşmesi için, periyodik aralıklarla gerekli bilgilendirmeler yapmak ve eğitimler düzenlemek,
- h) Üniversite Sıfır Atık Yönetimi Komisyonunun birimde yaptığı denetimlerde her türlü desteği sağlamak.

Birim Sıfır Atık Sorumlusu ve görevleri

MADDE 13 – (1) Birim Sıfır Atık Sorumlusunun görevleri şunlardır;

- a) Akademik Birim Sıfır Atık Komisyonuna başkanlık etmek,
- b) Üniversite Sıfır Atık Yönergesini işlevsel bir şekilde yürütmek,
- c) Birim sıfır atık yönetim planlarını onaylamak ve takip etmek,

- ç) Sıfır atık yönetimi ile ilgili birimin ihtiyaçları karşılamak,
- d) Biriminde görevlendirilen sıfır atık sorumlularını Üniversite Sıfır Atık Yönetimi Komisyonuna bildirilmek,
- e) Ulusal ve uluslararası düzeyde sıfır atık yönetimi ile ilgili düzenlemeleri ve uygulamaları takip etmek, örnek uygulamaların biriminde uygulanmasını sağlamak veya teşvik etmek,
- f) Periyodik aralıklarla atık denetimlerini yapmak veya yaptırmak,
- g) Üniversite Sıfır Atık Yönetimi Komisyonunun verdiği görevleri yapmak.

Atık üreticileri ve sorumlulukları

MADDE 14 – (1) Atık üreticileri, Üniversite kadrosunda görev yapan personel ve öğrenciler ile Üniversite yerleşkelerinde yükleniciler adına çalışan personel ve misafirlerdir.

(2) Atık üreticilerinin sorumlulukları şunlardır;

- a) Yönerge ile belirlenen uygulama esaslarına uymak,
- b) İlgili sıfır atık komisyonu ile sorumluların talimatlarına uymak ve bunları uygulamak,
- c) Atık oluşumunu önlemek, bu mümkün değilse atık üretim miktarını en aza indirmek için gerekli önlemleri almak,
- ç) Atık içeriğinin geri kazanılması ve tehlike içeriğinin azaltılması/ortadan kaldırılması amacıyla, Üniversite içerisinde konuşlandırılan toplama, saklama ve depolama ünitelerine atık içeriğini dikkate alarak bırakmak,
- d) Günlük yaşamda ve çalışma hayatında kullanılacak ürünlerde, kullanıldıktan sonra doğaya salınımları en zararsız ürünleri kullanmak,
- e) Atıkların doğaya gelişigüzel bırakılmaması için duyarlı olmak, atıkların önlenmesi konusundaki gelişmeleri takip etmek, düşünce ve önerilerini birim atık sorumlusuna iletme,

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yönergede hüküm bulunmayan durumlar

MADDE 15 – (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde ilgili mevzuat hükümleri, mevzuata hükümlerine aykırı olmamak koşuluyla alacağı Kurul kararları uygulanır.

(1) Kurul; Sıfır atık mevzuat hükümlerine ve bu Yönerge hükümlerine aykırı olmamak koşuluyla, Sıfır Atık Yönetim Birimi, Akademik Birim Sıfır Atık Komisyonu, Rektörlük İdari Birimler Sıfır Atık Komisyonu çalışmaları ile ilgili iç düzenlemeler yapabilir esaslar belirleyebilir.

Yürürlük

MADDE 16 – (1) Bu Yönerge, Üniversite Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17 – (1) Bu Yönerge hükümlerini Rektör yürütür.

ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ SIFIR ATIK ORGANİSYON ŞEMASI				
SIFIR ATIK YÖNETİM KURULU	→	SIFIR ATIK KOORDİNATÖRÜ	←	SIFIR ATIK DANIŞMA KURULU
<ul style="list-style-type: none"> • Rektör Yardımcısı (Başkan) • Koordinatör • Genel Sekreter • Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanı • İdari ve Mali İşler Daire Başkanı • Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanı • Koordinatör Yardımcısı 		<p>Öğretim Üyesidir</p> <p>İki Yardımcısı olur</p> <p>(Rektör tarafından atanır)</p>		<p>Konu ile ilgili uzman beş üye</p> <p>(Kurul önerir, Rektör atar)</p>
		↓		
		<p>SIFIR ATIK YÖNETİM BİRİMİ</p> <p>-Yürütme görevi-</p> <p>(Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı)</p>		
		<p>KOMİSYON</p> <p>Komisyonun üye sayısı ve komisyonda görev alacak personelin özellikleri Kurul tarafından belirlenir. Komisyon üyeleri, Kurulun önereceği adaylar arasında Rektör tarafından atanır</p>		

↓		↓		↓
AKADEMİK BİRİM SIFIR ATIK KOMİSYONU		REKTÖRLÜK İDARİ BİRİMLER SIFIR ATIK KOMİSYONU		ATIK ÜRETİCİLER
Dekan / Müdür Yardımcısı Birim sekreteri, Bölüm başkanları, Laboratuvar sorumluları Taşınır sorumlularından; Merkez Müdürü, Müdür yardımcıları, Taşınır sorumluları		Sıfır Atık Koordinatörü, Koordinatör Yardımcıları, Daire Başkanları, Hukuk Müşaviri, Diğer birim temsilcileri		Üniversite kadrosunda görev yapan personel ve öğrenciler, Üniversite yerleşkelerinde yükleniciler adına çalışan personel ve misafirler.